

## Jeremiás kétes származása és amit abból meg kell tanulnunk

Suhai György  
2015.05.09.

A Jer 1:1-ben ezt olvassuk: *"Jeremiásnak, Hilkiás fiának beszédei, aki az Anatótban, Benjámin földjén lakó papok közül való."*

Annak idején Salamon Anatótba számúzta Éli elátkozott házának utolsó leszármazottját, Abiátárt (1 Kir 2:26-27, 35) és helyébe Czádókot nevezte ki főpapnak. Ezzel kiteljesedett a Sámuel által bejelentett ítélet Éli háza felett, amiért elnéző volt fiaival szemben és hagyta, hogy megutáltassák a néppel az áldozati kultuszt (1 Sám 2:27-36). Az Isten által elvetett és Abiátártól származó élita papok Anatótba számúzva éltek tehát Salamon idejétől fogva, és közülük származott Jeremiás.

Nem csoda, hogy nem akarták komolyan venni az általa hirdetett üzenetet. Származása, háttere alapján bárki azt mondhatta volna, hogy ő egy hiteltelen próféta. Nem csak fiatal kora miatt lehetett tehát nehéz dolga Jeremiásnak. Ez körülbelül olyan lenne, mintha ma valaki mondjuk a Hit gyülekezetéből állítana be a BSZ egyik konferenciájára vagy a Ref. egyház valamelyik zsinati gyűlésére és elkezdené ránk olvasni a bűneinket. Valószínűleg ugyanúgy reagálnánk erre, mint Jeremiás kortársai, mert mi sem az üzenetre, annak tartalmára, hanem az üzenethozó személyére, hátterére figyelünk ("Ki vagy te, hogy ilyeneket mersz mondani nekünk?!").

És hányszor követjük el ugyanezt a hibát, amikor csupán azért képesek vagyunk leírni valakit, hiába lenne biblikus és megfontolandó az, amit mond, mert nem a mi "fajtánkból" való. Én sem tudom, hogy hogyan viszonyultam volna Jeremiás idejében Jeremiás üzenetéhez, ha tudom, hogy egy Isten által is elvetett és hitelét vesztett papi rendből származik. Jó kérdés, hogy Isten vajon miért neheztelte meg ennyire Jeremiás dolgát. Vajon miért nem az elismert, Isten által is hitelesített papi rendből hívott el valakit, mint pl. Ezékielt (Jeremiás kortársát), aki meg a Babilonba számúzott, Isten által "hiteltelenített" zsidó foglyok prófétája volt? Elgondolkodtató, az biztos. Mindennek tanulsága pedig a következő:

1. Isten bárkin keresztül üzenhet az ő népének (még akár okatlan állatokon keresztül is, ld. Bálám szamara!).
2. Nekünk elsősorban nem az üzenetközvetítő személyére, hanem sokkal inkább az üzenetre kell figyelnünk, azt kell, jó béreai (Apcsel 17:11) módjára, a Biblia mérlegére tennünk.
3. Ha az üzenet megáll az Ige mérlegén, akkor fejet kell hajtunk előtte, függetlenül az üzenetközvetítő személyétől.

Ez az üzenet pedig különösen is aktuális mai magyar református kontextusunkban és nem túl kifinomult vitakultúránkra nézve, ahol könnyen leírunk valakit, ha kiderül, hogy nem a mi "köreinkből" való. Legrosszabb esetben az üzenet tartalma helyett az üzenetközvetítő személyét és jellemét is elkezdjük megtámadni, el egészen a karaktergyilkosságig. A személy ilyen módon történő hiteltelenítésével pedig az általa közvetített üzenetet is automatikusan hiteltelenné tesszük. Pedig lehet, hogy az üzenetközvetítő (talán jogos) jellemhibái ellenére is sokat tanulhattunk volna az üzenetéből, ha a személy helyett képesek lettünk volna az üzenetre koncentrálni. Van mit tanulnunk Jeremiás példájából.

"Mindent megvizsgáljatok, ami jó, azt tartsátok meg!" (1 Thessz 5:21)